

Libri librorum

Bibliotheca paleotyporum in lingua Polonica impressorum

[Mikołaj z Szadka?]

**[Naznamionowanie dzienne miesiącow
nowych pełnych lata 1520?]**

[Kraków, Hieronim Wietor, 1519/1520]. pl°

do druku podał Wiesław Wydra

Poznań 2010

Libri librorum

pod redakcją Katarzyny Meller i Wiesława Wydry

Bibliotheca paleotyporum in lingua Polonica impressorum

pod redakcją Wiesława Wydry

Opracowanie typograficzne i przygotowanie do druku:

Bogdan Hojdis

© Copyright by Wydawnictwo Poznańskie Studia Polonistyczne
i Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu, 2010

ISBN 978-83-61573-23-4

Druk: WYDAWNICTWO I DRUKARNIA UNI-DRUK s.j.
ul. Przemysłowa 13, 63-030 Luboń

14a byl
 15b sophie szozkami
 16c phi
 17d aqore wspaniene
 18e wmay namtob
 19a potenciani pami.
 20a f
 21a lu
 22b Belenikroloucy
 23c le Kostantina ces
 24d na sarsa
 25e Dzbana papiezu
 26f ban
 27a cho ichabowgo
 28a oad
 29b a oo 8 polow
 30c smnk
 31d porrusse pami
 19 Ribi
 20 Ribi
 21 skop
 22 skop
 23 Ribi
 24 Ribi
 25 Ribi
 26 Ribi
 27 blif
 28 nieta
 29 Rak
 30 Rak
 31 Cypsa
 19 Ribi
 20 Ribi
 21 skop
 22 skop
 23 Ribi
 24 Ribi
 25 Ribi
 26 Ribi
 27 blif
 28 nieta
 29 Rak
 30 Rak
 31 Cypsa
 19 Ribi
 20 Ribi
 21 skop
 22 skop
 23 Ribi
 24 Ribi
 25 Ribi
 26 Ribi
 27 blif
 28 nieta
 29 Rak
 30 Rak
 31 Cypsa

Lut.

Lut.

1 Rak
 2 Zew
 3 Zew
 4 Pan
 5 ma
 6 Dorotic
 7 Z u wsechod w
 8 u polowic w
 9 Appolomic
 10 olaski
 11 la
 12 po
 13 tum
 14 Valentego kapla
 15 lent
 16 Jurgana
 17 si
 18 a
 19 wie
 20 przij
 21 c
 22 piorna na stoleu
 23 se porwionego
 24 f
 25 f
 26 a
 27 a
 28 b
 29 c
 19 Rak
 20 Zew
 21 Pan
 22 ma
 23 D
 24 D
 25 D
 26 D
 27 D
 28 D
 29 D
 19 Rak
 20 Zew
 21 Pan
 22 ma
 23 D
 24 D
 25 D
 26 D
 27 D
 28 D
 29 D

1 Rak
 2 Zew
 3 Zew
 4 Pan
 5 ma
 6 Dorotic
 7 Z u wsechod w
 8 u polowic w
 9 Appolomic
 10 olaski
 11 la
 12 po
 13 tum
 14 Valentego kapla
 15 lent
 16 Jurgana
 17 si
 18 a
 19 wie
 20 przij
 21 c
 22 piorna na stoleu
 23 se porwionego
 24 f
 25 f
 26 a
 27 a
 28 b
 29 c
 19 Rak
 20 Zew
 21 Pan
 22 ma
 23 D
 24 D
 25 D
 26 D
 27 D
 28 D
 29 D
 19 Rak
 20 Zew
 21 Pan
 22 ma
 23 D
 24 D
 25 D
 26 D
 27 D
 28 D
 29 D

Wschel

1 Rak
 2 Zew
 3 Zew
 4 Pan
 5 ma
 6 Dorotic
 7 Z u wsechod w
 8 u polowic w
 9 Appolomic
 10 olaski
 11 la
 12 po
 13 tum
 14 Valentego kapla
 15 lent
 16 Jurgana
 17 si
 18 a
 19 wie
 20 przij
 21 c
 22 piorna na stoleu
 23 se porwionego
 24 f
 25 f
 26 a
 27 a
 28 b
 29 c
 19 Rak
 20 Zew
 21 Pan
 22 ma
 23 D
 24 D
 25 D
 26 D
 27 D
 28 D
 29 D
 19 Rak
 20 Zew
 21 Pan
 22 ma
 23 D
 24 D
 25 D
 26 D
 27 D
 28 D
 29 D

Kompletny egzemplarz tego kalendarza ściennego nie zachował się. Reprodukowany tu fragment odnaleziono na początku lat 80. XX w. w zbiorach Maticy Slovenskiej w Martinie (Słowacja), lecz potem zaginął. Prawdopodobnie po 1990 r. wraz z książkami stanowiącymi niegdyś własność pijarów w Podolińcu na Spiszu został przekazany klasztorowi pijarów w Nitrze. Jest to najstarszy znany dziś drukowany kalendarz w języku polskim, choć nietypowy, bo wydawca jako podstawę wykorzystał dawny cyzjojan w języku polskim. Odnaleziony fragment obejmuje część środkową górnego arkusza i zawiera drugą połowę (tzn. od dnia 14) miesięcy: styczeń (tu ubytek jeszcze większy), maj, wrzesień oraz pełne miesiące: luty, czerwiec, październik. Liczne usterki druku świadczą, że najprawdopodobniej jest to odbitka korektowa. Prawdopodobny autor – Mikołaj z Szadka (1489–1564) – był astronomem, profesorem Akademii

Krakowskiej i dla oficyn krakowskich opracował wiele kalendarzy i prognostyków astrologicznych w językach łacińskim, polskim i niemieckim.

Kalendarz na rok 1520 zidentyfikował Henryk Bułhak (*Miscellanea bibliographica. Druki krakowskie XVI w. Hieronim Wietor*. „Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej” R. 34-35 (1984-1985), s. 114-115; zob. też: W.R. Rzepka, W. Wydra, *Staropolski cyzjojan drukowany z 1519/1520 roku*. „Język Polski” R. 68 (1988), z. 2-3, s. 121-133.

Fotografię fragmentu kalendarza publikujemy z negatywu przechowywanego w Bibliotece Narodowej w Warszawie. Kalendarz został wydrukowany czarną i czerwoną farbą, czego fotografia nie oddaje.

Wiesław Wydra

Pod wspólnym tytułem *Libri librorum* ukazują się w formie reprintów dwie serie wydawnicze: *Bibliotheca paleotyporum in lingua Polonica impressorum* i *Eximiorum Poloniae librorum bibliotheca*. Pierwsza seria zawiera edycję wszystkich książek w języku polskim, które zostały wydrukowane do około roku 1543. Zachowały się one najczęściej w postaci unikatów, egzemplarzy zdefektowanych lub luźnych niewielkich fragmentów, często wydobytych ze starych opraw. W ramach drugiej serii publikowane są najcenniejsze, rzadkie druki polskie z XVI–XVIII wieku, ważne dla dziejów polskiej kultury i literatury, historii książki i języka. Obie serie udostępniają badaczom bezcenne i trudno dostępne książki polskie, z których większość nie doczekała się dotąd edycji krytycznych.

W serii *Bibliotheca paleotyporum in lingua Polonica impressorum* dotąd ukazały się następujące książki:

1. *Raj duszny (Hortulus animae polonice)*. [Kraków, Florian Ungler i Wolfgang Lern, 1513]. Podał do druku W. Wydra
2. *Zachowanie żywota panińskiego przez trzynaście artykułów, których panny mają naśladować*. Kraków, Florian Ungler, 1530. Podał do druku W. Wydra
3. Michał z Wiślicy, *Praktyka gwiazd biegu po polsku w Krakowie uczyniona na rok 1536*. Kraków, Florian Ungler, [1535/1536]. Podał do druku W. Wydra
4. *Fortuny i cnoty rozność w historyji o niektórym młodzieńcu ukazana, w ktore jest wypisan żywot świętski, a zawłaszcza żywot dworski*. Kraków, Hieronim Wietor, 1524. Podał do druku W. Wydra
5. [Mikołaj z Szadka?], [*Naznamionowanie dzienne miesięcy nowych pełnych lata 1520?*] [Kraków, Hieronim Wietor, [1519/1520]. Podał do druku W. Wydra
6. Mikołaj z Szadka, *Naznamionowanie dzienne miesięcy nowych pełnych [...] lata [...] 1525*. [Kraków, Hieronim Wietor, [1524/1525]. Podał do druku W. Wydra
7. *Historyja barzo miła i wesola ku czcieniu, ktora jest rzeczona i wypisana o Szczęściu a o Swejwoli, a zwłaszcza o żywocie dworskim*. Kraków, Hieronim Wietor, 1522. Podał do druku W. Wydra
8. Pseudo-Augustinus, [*Księgi o żywocie krześcijańskim*]. Kraków, Hieronim Wietor, 1522. Podał do druku W. Wydra

W serii *Eximiorum Poloniae librorum bibliotheca* dotąd ukazała się książka Jana Seklucjana, *Pieśni chrześcijańskie dawniejsze i nowe, których chrześcijani, tak w kościele jako i doma używać mają*. Królewiec, Jan Daubmann, nakł. autora, X 1559. Podała do druku Katarzyna Meller.